

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 12 februari 1935 kl. 1 e. m.

Memorial, med överlämnande av redaktionskommitténs för utgivande av ett historiskt och statsvetenskapligt arbete om den svenska riksdagen berättelse över kommitténs verksamhet under år 1934.

1926 års riksdag uppdrog åt fullmäktige i riksgäldskontoret att i huvudsaklig överensstämmelse med en i bankoutskottets utlåtande nr 23 omförd, av tillkallade kommitterade uppgjord plan låta utgiva ett historiskt och statsvetenskapligt arbete om den svenska riksdagen, avsett att hugfästa femhundraårsminnet av den svenska riksdagens tillvaro. Samtidigt bemyndigade riksdagen fullmäktige att av förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus i mån av behov för ifrågavarande ändamål använda ett belopp av 240 000 kronor.

Efter framställning av fullmäktige i riksgäldskontoret har sedermera 1930 års riksdag bemyndigat fullmäktige att av förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus i mån av behov för tryckning av ifrågavarande verk använda ett belopp av förslagsvis 80 000 kronor.

I enlighet med ovannämnda kommitterades förslag hava fullmäktige i april 1926 tillsatt en redaktionskommitté för ifrågavarande verk samt till ledamöter i denna kommitté utsett fullmäktiges ordförande K. E. H. Hildebrand, f. d. generalkrigskommissarien K. V. Rydén, riksarkivarien H. K. H. Almquist och professorn A. K. A. Brusewitz. Kommittén har i sin ordning uppdragit åt landshövdingen N. Edén att utöva den närmaste ledningen av arbetet.

Sedan herr Rydén den 14 september 1930 avlidit, hava fullmäktige i hans ställe till ledamot i kommittén utsett redaktören, numera statsministern P. A. Hansson.

I bankoutskottets omförmälda utlåtande år 1926 förutsattes, att redaktionskommittén skulle till fullmäktige avgiva årsberättelser över sin verksamhet, vilka sedermera skulle tillställas bankoutskottet, samt att kostnaderna skulle i nämnda berättelser närmare redovisas.

I anledning härav har utskottet från fullmäktige med skrivelse den 18 januari 1935 fått emottaga redaktionskommitténs berättelse över kommitténs verksamhet under år 1934.

Nämnda berättelse, vilken såsom bilaga fogats vid detta memorial, har utskottet ansett böra bringas till riksdagens kännedom; vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 12 februari 1935.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Lindgren*, Ernfors*, Johansson i Friggeråker, Ström i Lidköping*, Berling, Bjurström och Swartling;

från andra kammaren: herrar Bäcklund, Lovén, K. A. Westman, Paulsen*, Johansson i Sollefteå, Svedman*, Hilding och Westerdahl*.

* Ej närvarande vid memorialets justering.

Bilaga.

Till herrar Fullmäktige i Riksgäldskontoret.

Redaktionskommittén för utgivande av verket om Sveriges Riksdag får härmed avgiva berättelse om sin verksamhet under år 1934.

Kommittén har under året haft 7 sammanträden, varjämte dess arbete liksom förut fortgått genom översyn av korrektur, samråd med författare o. d.

Under året hava utgivits av förra avdelningen band V och VI, innefattande professor F. Lagerroths, rektor J. E. Nilssons och lektor R. Olssons framställning av Frihetstidens maktägande ständer, och av senare avdelningen dels band XIV, Riksdagen och lagstiftningen av professor R. Malmgren, dels band XIII, Riksdagen och Riksbanken efter 1809 av professor A. Montgomery och riksbankens statistiker K. G. Simonsson samt Riksgäldskontoret 1789—1934 av doktor K. Hildebrand. Färdigtryckta äro dessutom professor C. A. Reuterskiölds framställning av Riksdagssessioner och kammarplena, vilken skall ingå i band X jämte byråchefen E. Thulins parti om sammanjämkning och gemensam votering, och likaledes band XI, Utskottsväsendet av docenten H. Tingsten, samt band XII, Riksdagens finansmakt av professor N. Herlitz. De två sistnämnda banden publiceras i dessa dagar. Slutligen föreligger band XVII, Riksdagspartierna av docenten E. Thermanius, i reviderat korrektur; det kan följaktligen utgivas inom de närmaste veckorna.

Till det återstående bandet II i förra avdelningen, som skall behandla riksdagens historia från 1521 till 1592, har arkivarien T. Berg nu avlämnat sista delen av sitt manuskript, vadan detta efter pågående granskning kan gå till uppsättning. Inom senare avdelningen är docenten G. Hesselns parti av band XVI, om Riksdagens revisorer, uppsatt i korrektur; det kan emellertid icke publiceras förrän bandet i övrigt blivit färdigställt. Till band IX, om Tvåkammarriksdagens tillkomst och allmänna utveckling, har professor G. Andrén avlämnat ungefär två tredjedelar av sitt manuskript, som också är uppsatt; den återstående delen, som försenats genom författarens sjukdom, är i sina huvuddrag utarbetad, och författaren beräknar att kunna inlämna denna del av manuskriptet i ett par omgångar under januari och februari 1935. Byråchefen Thulin, vilken först i slutet av 1933 övertog uppdraget att behandla Sammanjämkning och gemensam votering, har likaledes kunnat avlämna dryga två tredjedelar av manuskriptet, som omedelbart gått till uppsättning, samt anser sig kunna färdigställa återstoden inom januari 1935.

De delar av verket, som icke redovisats i förestående uppgifter, äro dels band XV — Riksdagen och utrikespolitiken. Ministeransvarigheten. Interpellationsinstitutet. Opinionsnämnden (professor A. Brusewitz) — dels förra hälften av band XVI: Justitieombudsmannen. Militieombudsmannen. Kommittéer för tryckfriheten (justitierådet N. Alexanderson). Författarna av dessa delar hava genom mellankommande hinder, däribland sjukdom, blivit beklagligt fördröjda. Herr Alexanderson har emellertid meddelat, att större delen av hans manuskript är utarbetad och det återstående skall färdigställas inom några veckor, så att det hela kan lämnas till tryckeriet omkring 1 februari. Herr Brusewitz har meddelat, att han ännu icke kan bestämma tidpunkten för avlämnande av tryckfärdigt manuskript.

Givetvis måste de ovan omförmälda förseningarna i fråga om författares avlämnande av manuskript vålla svårigheter för verkets färdigställande i vederbörlig tid. Då kommittén utgår ifrån, att vad som ännu återstår av de kontrakterade manuskripten skall inkomma inom de tider, som vederbörande författare nu definitivt angivit härför, och då tryckeriets ledning försäkrat att dess arbete under denna förutsättning skall kunna medhinnas, fasthåller redaktionskommittén vid sitt uttalande i föregående års redogörelse, att samtliga textband skola — om ej något alldeles oförutsett hinder skulle komma emellan och eventuellt med ett undantag — föreligga till minneshögtiden i maj 1935.

Vad slutligen bibliografien angår har förste bibliotekarien Carlsson meddelat, att han beräknar kunna avlämna förra hälften av manuskriptet i mitten av februari och återstoden i slutet av mars.

Kommitténs kostnader för tiden 1 januari—31 december 1934 hava belöpt sig till:

för tre ledamöter i kommittén	kr.	1 500:—
» redaktören	»	5 000:—
» sekreteraren	»	2 500:—
» herrar Fahlbeck, Herlitz, Hesselén, Hildebrand, Lagerroth, Malmgren, Montgomery, Nilsson, Olsson, Reuterskiöld, Simonsson, Thermanius, Thulin och Tingsten i utbetalt författararvode	»	40 675:—
» ersättning åt herrar Andrén, Brusewitz, Hesselén och Thulin för mistade avlöningsförmåner	»	4 838:76

för särskilda forskningsbidrag	kr.	500:—
» särskilda omkostnader (reskostnader, dagtraktamenten, expenser)	»	1 032:—
		<hr/>
	Summa kr.	56 045:76 ¹

Stockholm den 5 januari 1935.

Karl Hildebrand.

Axel Brusewitz.

Helge Almquist.

P. Albin Hansson.

---

¹ Enligt uppgift från riksgäldskontoret har totalkostnaden för kommitténs verksamhet intill utgången av år 1934 uppgått till 249 951 kronor 73 öre, däri inräknade dittills bestridda tryckningskostnader å 43 005 kronor 45 öre.